

CGEN.EXE v1.00 za Win95

1. Uvod

V zadnjem ATV članku smo si ogledali gradnjo zelo preprostega video generatorja VGEN-2. Tokrat pa bo članek posvečen uporabi PC orodij za testiranje in upravljanje CGEN modulov. Ter tudi osnovam izdelave CGEN slik na PC računalniku. Dva izmed CGEN modulov in krmilnik zanju so bili že objavljeni v glasilih CQ-ZRS. In sicer v otevilkah: 4/95, 1/96 in 2/96.

CGEN moduli so namenjeni za samostojno generiranje barvne video slike (CGEN-2,3,4,5 in 6). Dva izmed njih pa tudi za generiranje slike s pretopitvijo ŵez vhodni video signal (CGEN-5 in 6). Vsi CGEN moduli bazirajo na standardnih Philipsovih TTX procesorjih. Ti imajo v ROM-u že vgrajene tekstovne in grafične značke. Procesorji se običajno uporabljajo za dekodiranje Teletekst vrstic iz TV signala v običajnih TV sprejemnikih. V CGEN modulih pa so uporabljeni kot barvni

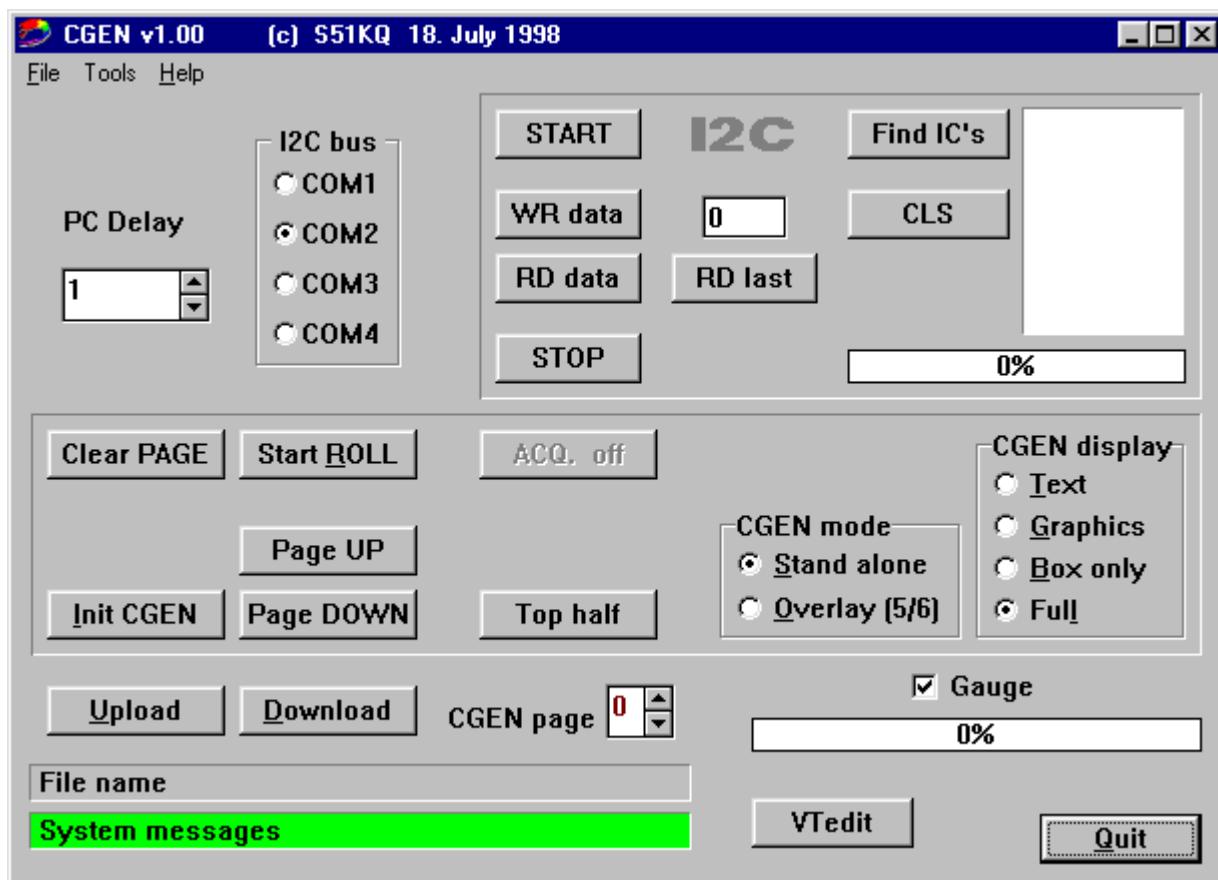
video generatorji. Namen uporabe teh procesorjev je specifičen - omejen. Z njimi si zato ne moremo privedeti risanja slike po točkah, pač pa smo omejeni na grafične značke v samem procesorju. Nača umečno generirana video slika iz CGEN modula je sled tega po ločljivosti enaka Teletekst strani na običajnem TV sprejemniku. Kako estetska bo takšna slika pa je predvsem odvisno od truda vloženega pri risanju slike, oziroma od kreativnosti posameznika. O tem pa v poglavju: Uporaba VTEDIT.

Izdelan CGEN modul je kot avto brez voznika. Sam od sebe ne zna prav nič »e ga priključimo na PCGENX krmilni modul (CQ-ZRS 2/96), bo s tem dobil 'komandanta'. PCGENX je enota, ki zna nastavljati - upravljati sistemski registri v vseh vrstah CGEN modulov. Vendar pa takona naprava postane v praksi uporabna ēele takrat, ko ji naložimo vsebino, oziroma shramimo vanjo izdelane ATV slike. Za nalaganje

slik v CGEN module je do sedaj obstajalo eno samo univerzalno orodje - program za uporabo na DSP3MV računalnikih. Ob uporabi dodatne LPT I/O kartice. Ker pa večina ATV uporabnikov nimata in ne pozna DSP3MV računalnikov, sem napisal enakovreden programski paket za uporabo na PC mlinčkih. Imenuje se CGEN10.ZIP, naložen pa je na S50ATV streñniku in ATVS spletnih straneh.

2. Opis programa CGEN v1.0 za Win95

CGEN.EXE v1.00 je orodje namenjeno uporabi na osebnih računalnikih. Program teče pod Win3.11 in Win95 operacijskimi sistemi (OS). Za svoje delovanje pa potrebuje en prosti COM port. Program je pisani s 16 bitnim prevajalnikom. Sam program sicer deluje tudi pod NT40, vendar pa tam ne bo uporaben, saj ta OS uporablja drugačne metode za dostop do I/O enot.

Slika 1 - izgled glavnega okna programa CGEN.EXE v1.00 za Win95

Programski paket vsebuje: glavni program CGEN10.EXE, potrebne DLL datoteke, editor slik VTEDIT ter primerke slik za testiranje delovanja CGEN modulov. Programski paket je stisnjeno v ZIP obliko in nima instalacijske okoljke. Razpakira ga v nov - prazen direktorij. Za njegovo namestitev v okno s programi lahko uporabimo Windows EXPLORER. Z desno tipko prenesejo barvno ikono, ki označuje CGEN10.EXE v programske okno in izberete: Create_Short_Cut -postavi bližnjico. Tako bo lahko na preprost način

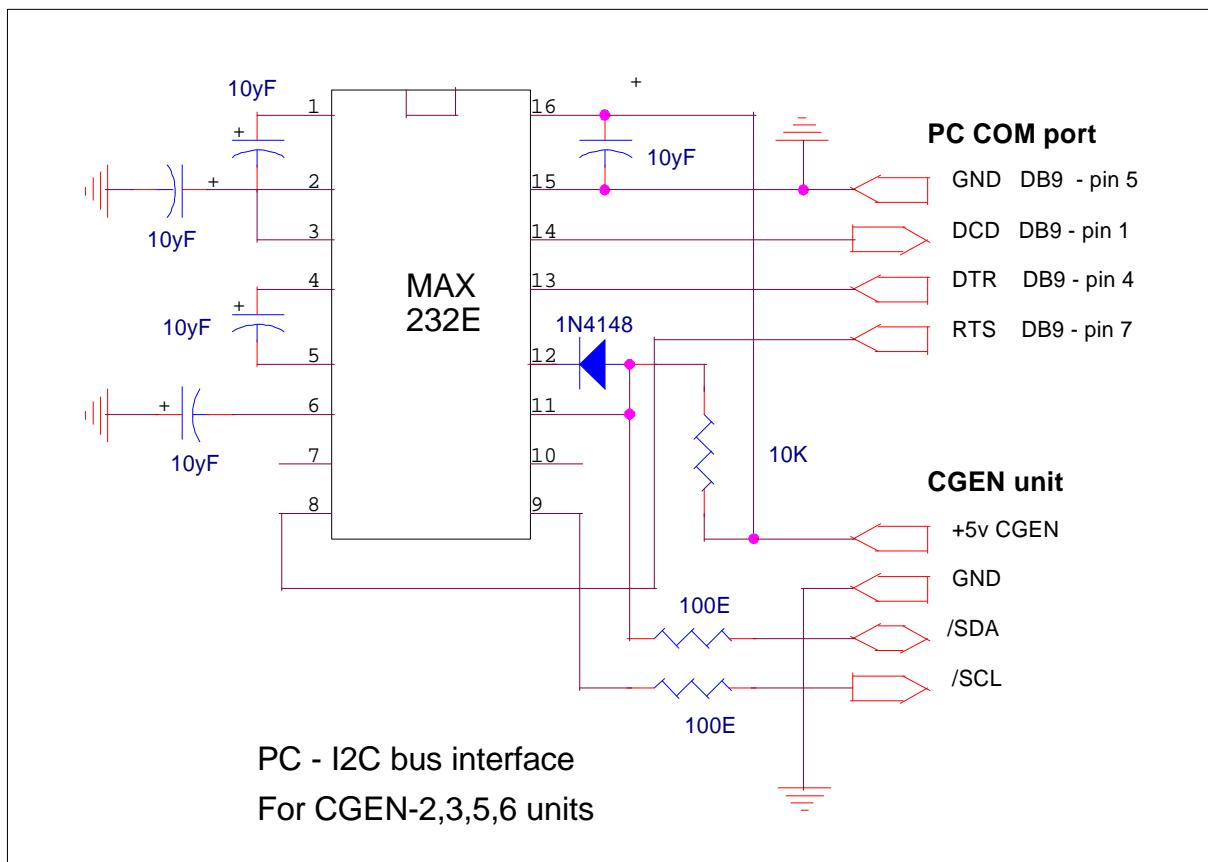
prikloček pride preko I2C vmesnika (slika 2) povezan na ciljno CGEN enoto ali I2C vezje, ki ga bomo testirali. Pod sistemsko nastavitev spada tudi nastavljanje zaksnitve PC računalnika na I2C vodilu (PC delay). Izbrana je vrednost 1, ki pomeni najmanjšo zaksnitve. V primeru uporabe programa na zelo hitrih računalnikih bo potrebno čas zaksnitve povečati.

I2C servisna orodja so obrobljena in se nahajajo v gornji polovici ekrana desno. Namenjena so

bodo v to okno izpisovali vsi I2C statusi pri ročnem vnosu ali čitanju iz I2C vodila (START, STOP, WR, RD, RD_last, No ACK).

Posebnost I2C okna je gumb: **Find IC's** (poizvedi I2C vezja). Z njegovo pomočjo računalnik poizvede vse aktivne I2C Slave naslove integriranih vezij na vodilu (tako RD, kot tudi WR naslove!).

CGEN orodja se nahajajo v celotni spodnji polovici programskega okna. Zunaj obrobe so nameščeni glavni

Slika 2 - Električna shema PC - I2C vmesnika

dostopal do tega orodja. Pri zagonu programa (2x klik z levim gumbkom miši na ikono CGEN), se bo na ekranu izrisalo okno kot je prikazano na sliki 1. Program se uporablja s preprostim klikanjem - prošenjem gumbkov na ekranu. Delovanje, oziroma uporabo programa lahko razdelimo na tri dele: sistemsko nastavitev, I2C servisna orodja in CGEN orodja.

Pod sistemsko nastavitev spada nastavitev prostega COM priključka. V osnovi je že izbran COM-2. V primeru da je zaseden, pa uporabimo drugega. Izbrani COM

ročemu testiranju I2C Slave vezij. Prav bodo pričela predvsem tistim, ki že pozname I2C protokol. Zato jih v tem članku podrobnejše ne bom opisoval. Z njihovo pomočjo pa boste lahko že pred gradnjo nekega prototipa, brez večjega truda preizkusili poljubna I2C vezja. I2C orodja vsebujejo tudi tri bela polja. V polje desno od gumba WR_data bomo vpisovali decimalne vrednosti (0-254), ki jih bo WR ukaz posredoval na I2C vodilo. V desni polovici I2C okna je veliko belo polje v katerega bo program vpisoval vse najdene I2C naslove pri aktiviranju gumba: Find_IC's. Prav tako se

gumbki in polja: za počitovanje in čitanje slik iz in v CGEN module, okence za nastavljanje trenutne CGEN strani. Nadalje dve sistemski polji v katerih bo računalnik izpisoval rezultate operacij, ter pot in ime zadnje uporabljeni datoteke. Tukaj je tudi instrument za merjenje - prikaz kolikšne obdelanih podatkov. Na skrajni desni strani je že gumb VTEDIT za klic urejevalnika slik in gumb QUIT za izhod iz programskega paketa CGEN. Pa poglejmo funkcije posameznih ukazov.

Ukaz **INIT_CGEN** postavi CGEN enoto v delajoče stanje. To je tudi prvi ukaz, ki ga je potrebo sproščiti po priklopu CGEN modula na PC. Pri tem bo računalnik postavil sistemske registre CGEN modula v dejajoče stanje. Aktivna bo trenutno nastavljena CGEN stran in rečimi kakor so nastavljeni v programskev oknu.

Ukaz **UPLOAD** bo naložil CGEN sliko (*.ATV) iz PC računalnika v CGEN modul. In sicer na stran nastavljeno pod CGEN_page. Ta del programa omogoča prosti izbor datoteke na vseh lokalnih kot tudi mrežnih diskih. V primeru, da CGEN enota ni priključena ali ni delajoča, okno za izbiranje datoteke ne bo odprt. Program pa bo v spodnjem zelenem (sistemskev) okencu izpisal napako.

Ukaz **DOWNLOAD** bo prepisal trenutno prikazano CGEN sliko iz CGEN enote na PC računalnik, ter odprl okno za zapis na disk v datoteko s koncnico ATV. Ta del programa omogoča zajemanje - prepis ATV slik iz CGEN modulov, za kasnejše obdelave ali predelave.

Ukaza **PAGE_UP** in **DOWN** prestavlja strani v CGEN enoti naprej, oziroma nazaj. Sta tudi enakovredna smernim puščicam ob okencu ki prikazuje trenutno aktivno CGEN stran.

Ukaz **START_ROLL** sprošči neskončno zanko - ciklično izmenjava slik v CGEN enoti. Trajanje prikaza posamezne slike je fiksirano na 2 sekundi. Slike se izmenjujejo po četrtih navzgor, izmenjava pa starta od trenutno aktivne strani. Med izvajanjem tega dela programa so onemogočeni vsi ostali ukazi - gumbki posivijo. Ob tem se tudi spremeni napis na gumbu v **STOP_ROLL**.

Ukaz **CLEAR PAGE** bo POBRISAL vsebino trenutne strani v sami CGEN enoti ! » e nastavljene strani nimamo shranjene na disku je lahko ta ukaz nevaren. Zato se pri pomiku miške na ta gumb njen kazalec spremeni iz puščice v opozorilni znak. Ta operacija nima UNDO funkcije. Po uspešno izvedenem ukazu brisanja bo program to tudi sporočil v spodnje zeleno statusno okence.

Ukaz **TOP/BOT/FULL** bo preklapljal med različnimi velikostmi izpisa posamezne CGEN strani. TTX

protokol namreč predvideva možnost izpisa polovičnih strani. Ustrezno temu se bo spremenjal tudi napis tega gumba.

V oknu CGEN_MODE določimo ali bo CGEN enota generirala samostojno video sliko, ali pa generirano prelepla že vhodni video signal (samo pri CGEN-5 in CGEN-6). Pri teh dveh modulih bo pri aktivenem OVERLAY rečimu izhodni video signal na drugem izhodu (zaradi možnosti uporabe modulov na ATV repetitorjih). Skladno s tem se bo na CGEN tiskanini preklopil tudi rele TRK-2233 .

V oknu DISPLAY določimo kateri znaki ali polja bodo prikazani na trenutno aktivni strani. Večna priloženih primerkov CGEN slik je izdelana v Text/Background načinu. Dve pa vsebujejo tudi Box polja.

Program sporoča kritične napake in stanja v spodnje zeleno okno. Program ima vgrajene raljne za uporabnika na prvi pogled nevidne funkcije. Ena izmed njih skrbi za brisanje te zelene sistemske vrstice. In sicer 10 sekund po zadnjem izpisu novega stanja. Zelo hitro nalaganje slik lahko omogoča tako, da deaktivira opcijo "Gauge". To je grafični utevec prenešenih podatkov. Za primerjava: z aktivnim utevcem traja nalaganje ene polne slike na PC486/120MHz v CGEN, okoli 13 sekund. Z neaktivnim prikazom prenosa podatkov pa okoli 0.5 sekunde.

Program ima v gornji vrstici tudi tri krajše padajoče menije. V njih so že opisane funkcije. V zadnjem pa se nahaja že: Help - pomoč, Hardware - shema I2C vmesnika ter predelav pri uporabi AP/E TTX procesorjev. In nazadnje About - okno s podatki o avtorju in verziji programa. Poleg tekstov v pomočima ima program vgrajen namig - Hint pomoč za večno gumbkov. Ta se izpiše, ko stoji kazalec miške (puščica) nekaj časa na posameznem orodju. Ta Hint pomoč je lahko interaktivna - se spreminja glede na stanje posameznega gumbka. Tako bo recimo na gumbku za velikost izpisa pisalo: Top_half (kar pomeni da bo pri pritisku prikazana gornja polovica CGEN strani), Hint pa bo izpisal v angleščini: Trenutni prikaz je polna CGEN stran. Po naslednjem pritisku bo na gumbku pisalo: Bot_half (kar pomeni da sledi spodnja polovica CGEN strani), Hint pa bo izpisal

trenutno stanje: Gornja polovica strani, in tako naprej. Nekatere izmed funkcij programa je možno proščiti tudi brez uporabe miške. In sicer z določeno črko (vsaka podprtana črka na gumbku).

3. Posebnosti pri uporabi CGEN v1.0

V primeru spremembe nastavljenega COM porta mora biti za pravilno delovanje CGEN modula, INIT tipko 2-krat. Funkcije, ki v programu že niso vgrajene imajo sive gumbke (ACQ, PRD). Program VTEDIT.EXE se mora nahajati v istem direktoriju kot glavni CGEN program. V nasprotnem klic urejevalnika CGEN slik ne bo mogoč CGEN slike se smejo nahajati v istem direktoriju. S tem bo uporaba VTEDIT poenostavljena.

4. Uporaba urejevalnika VTEDIT

Program VTEDIT je DOS aplikacija. V programskev jeziku C jo je napisal priatelj Detlef DG9MHZ. V osnovi pa je bila namenjena za izdelavo Teletekst strani za VTGEN server (strešnik) - Teletekst encoder za ATV. Program ima zelo preprost uporabniški vmesnik, za izdelavo ene same kombinirane slike pa bo uporabnik začetnik porabil kar nekaj truda. Zato, pa tudi zaradi tega, ker je program v Nemčiji, bom tukaj na kratko opisal njegove ukaze in možnosti.

Po pritisku na tipko VTedit v CGEN programu bo ta stratal urejevalnik VTEDIT. Ker je namenjen za uporabo v VTGEN paketu, bo pri zagoru javil, da ne najde datoteke VTGEN.INI . Za normalno nadaljevanje pritisneš Enter. Programskev okno VTEDIT je razdeljeno v dve polovici. V levi je prostor za stisnjeno sliko, v desni pa je sistemsko okno. Na voljo je precej ukazov.

Pa poglejmo pomembnejše ukaze:

F1	izpiše prvo stran pomoč. Druga stran se izpiše po pritisku na tipko PAGE_DOWN
F2	prikaže vse grafične znake
F3	prikaže vse ukazne znake
F10	preklop med stisnjениm in izpisom čez celo stran
ALT+L	naloži *.ATV datoteko (sliko) v urejevalnik
ALT+S	shrani izdelano *.ATV sliko na disk
ALT+B	naloži *.BMP sliko iz diska in jo pretvori v TTX format
ALT+X	konec dela z urejevalnikom - izhod
ALT+F1..F8	preklop med posameznimi stranmi v VTEDIT
Page UP	vnos ukaznega znaka v HEX
Page DOWN	ponovitev ukaznega znaka
Home	skok na začetek vrstice
End	skok na konec vrstice

Običajna slika je sestavljena iz kombinacije črk, števil, grafičnih znakov ter ukaznih znakov (sistemskega kod). Vsi znaki so prikazani pod F2 in F3. Tekste pa nismo prosto, za spremembo barve, utripanje, velikost in drugo pa je potrebno pred uveljeno polje vnesti posamezne ukazne znake za vklop teh funkcij, ter na koncu znake za izklop. Večna ukaznih znakov je aktivnih v okviru ene vrstice. Torej so uporabljeni na koncu vrstice jih ni potrebno izključiti. Za izdelavo lepe slike potrebujemo grafične znake. Njihovo sestavljanje v uveljen lik pa je lahko prava nočna mora. To delo je lahko precej zahtevnejše kot sestavljanje likov pri igri Tetris. VTEDIT pa ima v ta namen vgrajen prevajalnik, kateri BMP sliko izdelano recimo v Corel-u pretvori v TTX sliko. Seveda ne prav idealno, saj je omejen z uporabo grafičnih likov TTX procesorja. S primerno nastavitev X in Y koordinat pred prevajanjem pa lahko dosežemo že kar lepe rezultate.

Tako dobljeno sliko potem po potrebi popravimo, ter ji dodamo ukazne znake za barvo, rešime, ter seveda tekste. Prihranek časa potrebnega za izdelavo takšne slike je zelo velik. Izdelano sliko shranimo na disk s pomočjo ukaza ALT+S.

če beseda o slikovnih datotekah. CGEN slike so binarne oblike v datotekah s končico ATV. Dolžina v VTEDIT urejevalniku izdelane datoteke je 1040 ali 1042 bajtov. CGEN moduli pa uporabijo iz nje le 960 bajtov. Tolikšno dolžino bo imela tudi shranjena CGEN slika pri uporabi DOWNLOAD funkcije. Razlika je podatkovna glava, ki je potrebna v primeru uporabe na Teletekst serverju.

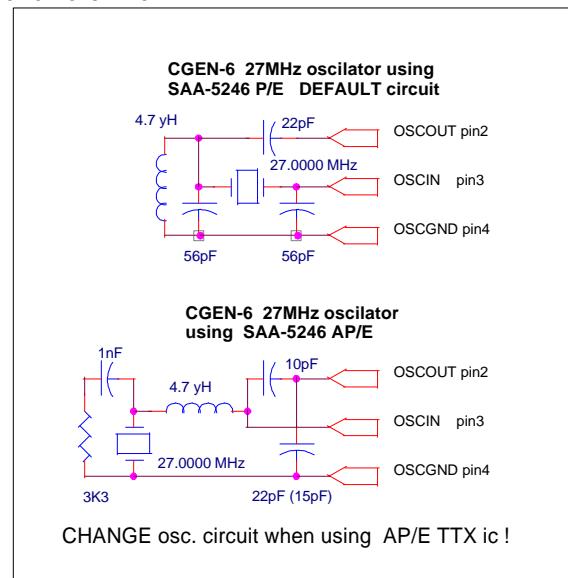
oscilator ne bo deloval! Paziti je potrebno tudi na zadnjo črko (/E), ki določa jezikovni nabor v ROM-u. Obe izvedenki procesorjev sta CMOS, za razliko od SAA 5243, ki je NMOS. Se zelo malo segrevata in sta ZELO občutljivi na statiko ali napetostne razlike! Pozor pri pretikanju kablov. Video monitor, PC, usmernik.. naj imajo skupno maso preden jih priključi na CGEN modul!

6. Zaključek

Programski paket CGEN je namenjen radioamaterjem. Njegova uporaba v komercialne namene brez pisnega pooblastila ni dovoljena. Avtor ne odgovarja za kakršno koliko povzročeno z njegovo pravilno ali napačno uporabo. Program je kot tak deluje, brez časovnih ali drugih omejitev. Enkrat v bodočnosti, ko bo nastala verzija 2, pa bom verjetno dodal še funkcije za zajemanje Teletekst strani iz satelitske ali zemeljske TV. Dele teh grafik pa bo z uporabo urejevalnika moč uporabiti v načinu ATV slikah.

5. Uporaba različnih TTX procesorjev

V CGEN modulih sta uporabljeni dva tipa TTX procesorjev: SAA 5243 P/E (CGEN-2 in 3), ter SAA 5246 P/E (CGEN-5 in 6). Pri gradnji CGEN-5 ali 6 je potrebno paziti na črko v končici označe procesorja. Tiskanine so izdelane za procesorja tipa SAA 5246 P/E. Ob uporabi procesorjev SAA 5246 AP/E je potrebno spremeniti koncept 27 MHz oscilatorja! To je prikazano na sliki 3 desno spodaj, ter v programu CGEN v poglavju HARDWA. Procesorja sta med sabo programsko skoraj popolnoma enaka (AP/E ima dodan dekoder VPS signala), v vezju pa zaradi drugačnih zahtev v konceptu oscilatorja med sabo nista zamenljiva. V primeru uporabe napačnega tipa oscilatorja le ta ne bo deloval. Pri večini I2C vezij je dostop preko tega vodila močen ne glede na delovanje lastnega oscilatorja. TTX procesor pa preko I2C vodila ne bo dosegljiv, če njegov

Slika 3 - izvedbe oscilatorjev v primeru uporabe različnih TTX procesorjev